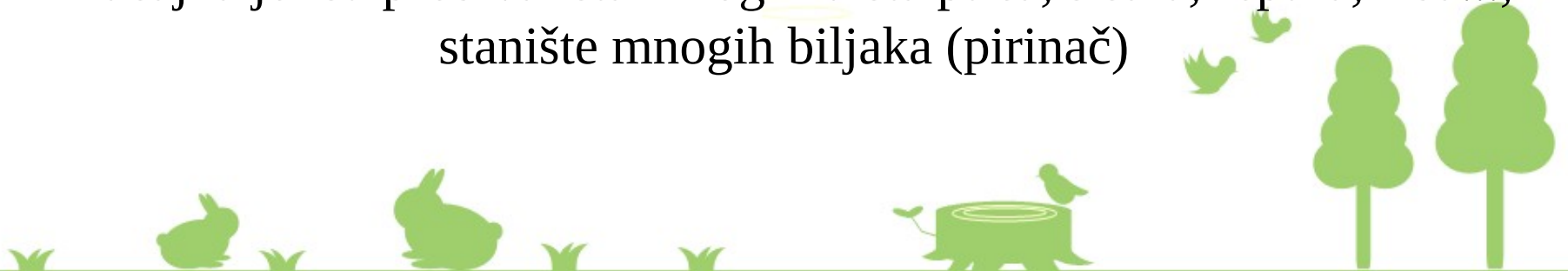

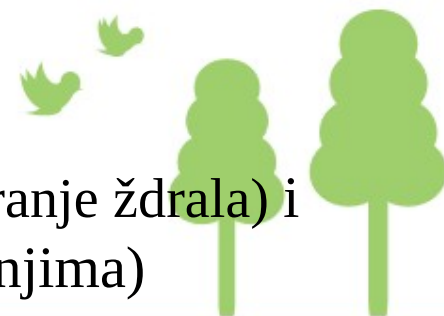
Vlažna staništa

- ✓ **Vlažna staništa** – područja sa barama, močvarama, vodenim površinama na tresetnim zemljištima, prirodna i veštačka, stalna i povremena, stajaće i tekuće vode – u njima **voda predstavlja primarni faktor**
- ✓ Predstavljaju regulatore režima voda i staništa biljnog i životinjskog sveta
- ✓ Konvencija o zaštiti vlažnih staništa potpisana je 02.02.1971 u Iranskom gradu Ramsaru – **Ramsarska konvencija**
- ✓ Vlažna staništa postoje u svim zemljama i u svim regionima, veoma su značajna jer su prebivališta mnogih vrsta ptica, sisara, reptila, riba..., stanište mnogih biljaka (pirinač)

Neke od funkcija vlažnih staništa su:

- ✓ Akumulacija vode,
- ✓ Zaštita od nevremena i ublažavanje efekata poplava,
- ✓ Hidrološka povezanost sa podzemnim vodama,
- ✓ Prečišćavanje zagađene vode (mogućnost nekih biljaka),
- ✓ Stabilizacija lokalne klime (t vazduha),
- ✓ Ekonomska korist:
 - snabdevanje vodom,
 - ribolov,
 - poljoprivreda,
 - snabdevanje drvnom građom,
 - energetski resursi – treset, biogorivo,
 - proizvodi od biljaka i životinja,
 - saobraćaj,
 - turizam (posmatranje ptica – primer reka Plat, posmatranje ždrala) i
 - kulturna funkcija (jer su u vezi sa istorijskim dešavanjima)

✓ Danas sve više površina pod vlažnim staništima nestaju, zato je neophodno ***mudro korišćenje – održiva upotreba***

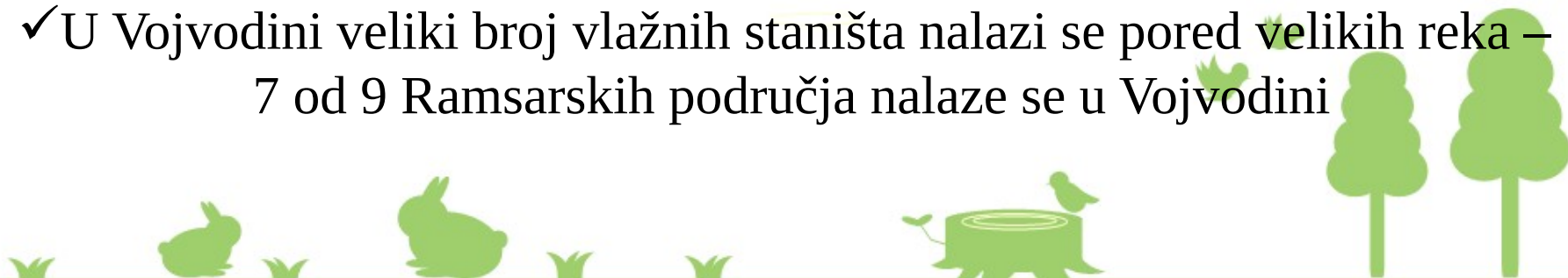
✓ Da bi se principi održivog korišćenja realizovali neophodno je:

Usvajanje nacionalne politike o vlažnim staništima (strategije i planovi),
Usvajanje razvojnih programa (monitoring, istraživanja, podizanje javne svesti),
Preuzimanje adekvatnih akcija (menadžment plan)

✓ Razvoj turizma takođe može biti značajan za vlažna staništa (kroz novčane prihode koji će biti usmereni na zaštitu) – primeri Marinskih parkova, peščane plaže i koralni grebeni; sportski ribolov...

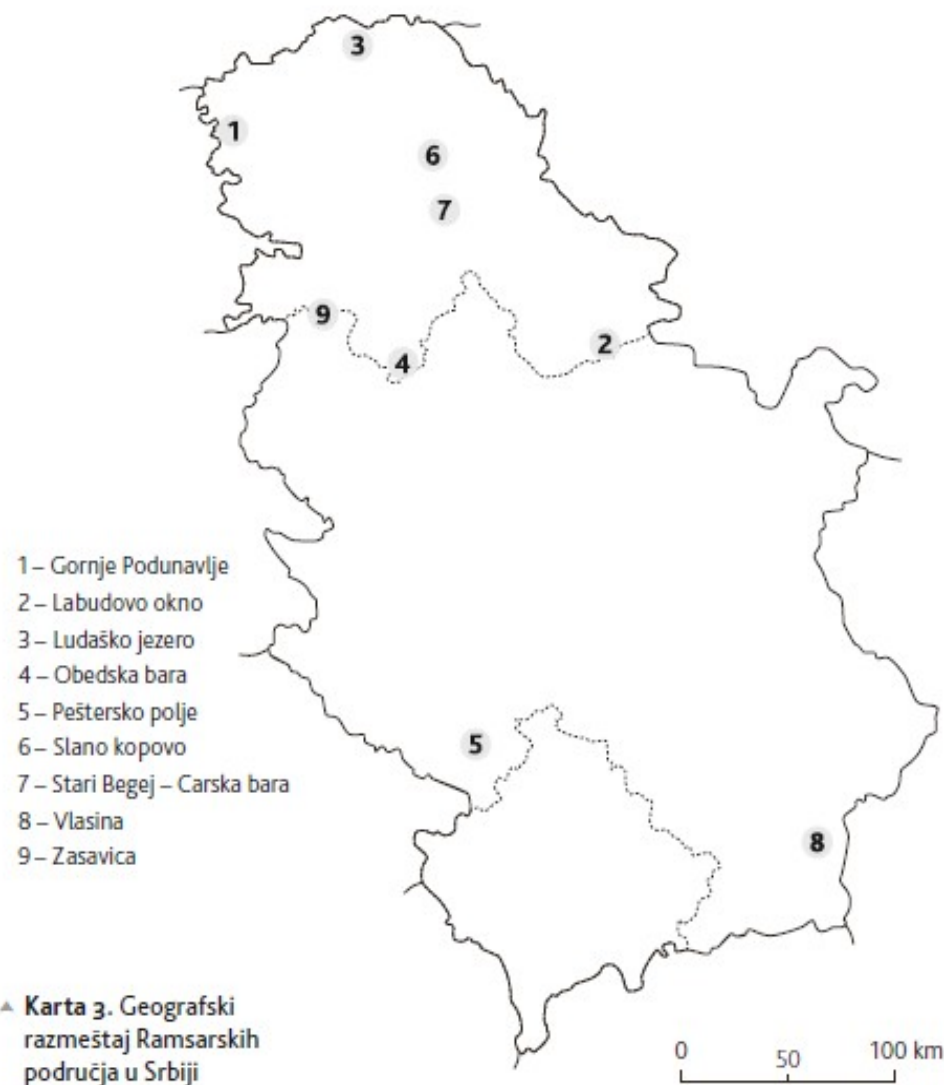
✓ Vlažna staništa imaju i značajnu obrazovnu i naučnu funkciju

✓ U Vojvodini veliki broj vlažnih staništa nalazi se pored velikih reka –
7 od 9 Ramsarskih područja nalaze se u Vojvodini

Ramsarska područja u Srbiji:

1. Gornje Podunavlje,
2. Labudovo okno,
3. Ludaško jezero,
4. Obedska bara,
5. Peštersko polje,
6. Slano kopovo,
7. Carska bara,
8. Vlasina i
9. Zasavica
10. Koviljsko-petrovaradinski rit

Turizam u SRP Carska bara

- ✓ Carska bara je za rezervat proglašena 1994. god., a do prve zaštite ovog prostora došlo je još 1955. god.
- ✓ Na maloj površini rezervata nalazi se veliki broj prirodnih i kulturnih vrednosti
- ✓ Stari Begej – najduža akvatorija u rezervatu i zanimljiva lokacija ekoturizma
- ✓ Brod “Carska lađa” – najbolji način da se obiđe rezervat i upozna njegov biodiverzitet

- ✓ Okolina rezervata poznata je i po kulturnom nasleđu – selo Belo Blato
- ✓ Od drugih vrednosti izdvaja se dvorac u Ečkoj
- ✓ Carska bara je jedno od najvažnijih ornitoloških vlažnih staništa u Evropi

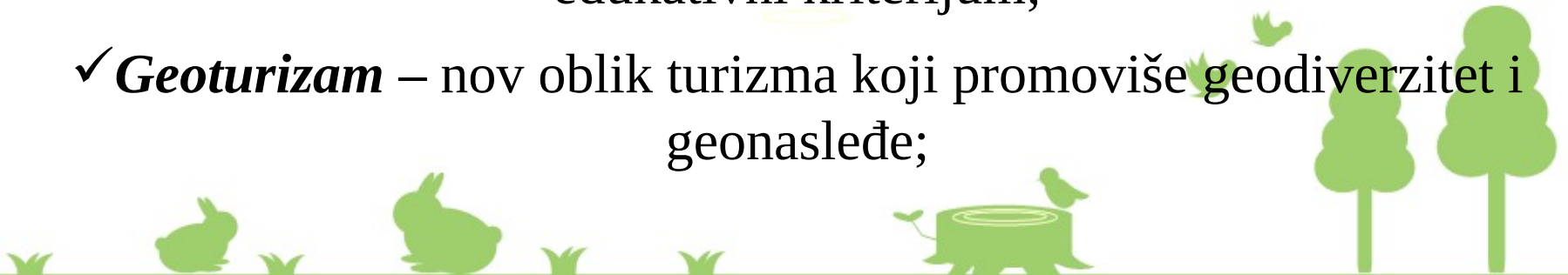
Da bi se održivi turizam razvio u vlažnim staništima neophodno je slediti određena uputstva:

1. Imenovati vladin komitet za ekoturizam;
2. Izvršiti valorizaciju ekoturističkih potencijala;
3. Napraviti listu prioritetnih područja;
4. Odlučiti se za tip menadžment plana;
5. Sprovesti studiju izvodljivosti za svaku lokaciju;
6. Proceniti ranjivost ptica močvarica;
7. Proceniti potrebna sredstva za menadžment plan ekoturizma;
8. Osnovati lokalne ekoturističke komitete;
9. Napraviti ekoturističke menadžment planove;
10. Implementirati ove planove

Geonaslede

- ✓ **Geodiverzitet** predstavlja raznovrsnost geoloških i geomorfoloških pojava u prirodi;
- ✓ **Geonaslede** predstavlja reprezentativni uzorak geodiverziteta;
- ✓ U objekte geonasleđa spadaju: geološke, geomorfološke, pedološke i arheološke vrednosti;
- ✓ Da bi objekat bio izdvojen kao objekat geonasleđa mora ispunjavati sledeće uslove: retkost, reprezentativnost, raznolikost, naučni i edukativni kriterijum;
- ✓ **Geoturizam** – nov oblik turizma koji promoviše geodiverzitet i geonaslede;

✓ Mere koje se preduzimaju radi zaštite objekata geonasleđa:

- adekvatno obeležavanje (jasnim tablama)
- primena rigoroznih mera (kada su u pitanju retki i vredni minerali)
- postavljanje prepreka za ulazak na ove teritorije
- obezbeđivanje muzejskog prostora za male objekte (kristale i stene)

Kategorije objekata geonasleđa:

- ✓ Objekat geonasleđa naučne vrednosti,
- ✓ Objekat geonasleđa obrazovnog značaja,
- ✓ Objekat geonasleđa jedinstven u određenom području posmatranja,
- ✓ Objekat geonasleđa estetske vrednosti

Bakony-Balaton
Geopark

Geopark – teritorija jasno određenih granica na kojoj se štiti i promoviše geološko i geomorfološko nasleđe kroz održivi razvoj;

Geoturizam je u vezi sa ekoturizmom (novi vid ekoturizma);

Geokonačišta, georizorti – tipovi smeštajnih kapaciteta

